

Strukturendring i videregående skole i Innlandet.

Høringssvar fra Åsnes Finnskog idrettslag (ÅFIL).

Vi ønsker i innledningen å presisere at høringen vi her gir svar på er mangelfull. Den inneholder ingen samfunnsmessige konsekvenser med de ulike alternativene, og heller ingen økonomiske konsekvenser. Dette bør legges til grunn i en utredning før en fattet så omfattende og altinngrepene vedtak som en skolestruktursak er.

Forskning viser at ulikhet i levekår og utdanning gir ulikhet i helse.

Helsedirektoratet har utarbeidet en omfattende rapport som ble publisert i 2023 (Helsedirektoratet, 2024). Av rapporten fremgår at barn og unge som har foreldre med kort skolegang, lav inntekt og svak tilknytning til arbeidslivet, ofte har svakere skoleprestasjoner og lavere sannsynlighet for å gjennomføre skoleløpet. Forskjell i utdanningsløpet er nært forbundet med forskjeller senere i livet, og hvilke muligheter man har for å skape et godt liv for seg og sine.

Folkehelsen i Norge er generelt god og levealderen er høy, men det er store geografiske helseforskjeller. Det gjelder også for innlandskommunene. Åsnes kommunes oversiktsdokument Folkehelseoversikt 2023- 2027 viser at folkehelseutfordringer som beskrives nasjonalt kommer særlig sterkt til uttrykk i Åsnes. Kortere levealder og større sykdomsforekomst har negative ringvirkninger. Befolkningssammensetningen, med økende andel eldre og stor forsørgerbyrde i kombinasjon med at mange i arbeidsfør alder er utenfor arbeidslivet vil medføre mangel på arbeidskraft.

Sett i forhold til landsgjennomsnittet er det flere unge i Åsnes som ikke fullfører videregående skole og kommer ut i arbeidslivet som aktive samfunnsborgere. Mange barn vokser opp i familier med begrensede ressurser, lav inntekt og/eller med en forsørger, og en økende andel barn og unge sliter med psykiske helseplager. Den voksne befolkningen i Åsnes har lavere utdanningsnivå enn lands- og fylkesgjennomsnittet, flere mottar uføreytelser og det er høyere forekomst av livsstilsrelaterte sykdommer (Åsnes kommune, 2023).

For å få flest mulig av Åsnes-ungdommen til å bestå et videregående løp, må elevene som skal gå i den videregående skolen ha riktig kompetanse, og denne finner de i stor grad i tilbudet, slik det nå foreligger på Solør vgs.

Vi ønsker derfor at følgende punkter skal fremmes i saken:

1. Skoletilbudet/antall linjer/ ved Solør vgs kan ikke forringes og reduseres. Studiespesialiserende må bestå.

Argumenter for dette er blant annet:

- Gjennomføringsgraden ved Solør vgs er høy
- andel elever som har gjennomført og bestått videregående opplæring er betydelig høyere ved Solør videregående enn gjennomsnittet for tilsvarende linjer totalt i Innlandet. Trendlinjen for Innlandet som helhet er stabil, mens linjen for Solør videregående stiger betydelig
- Bortfall av tilbud i Solør videregående skole vil medføre at Åsnelevnene i større grad må konkurrere med elever fra andre kommuner, og sannsynligheten for å komme inn på førstevalget reduseres. Elever fra Åsnes med færre

grunnskolepoeng vil således gis enda dårligere forutsetninger for å fullføre videregående skole

2. Avdeling elektro er ikke nevnt spesifikt i Fylkeskommunen sin utredning, men må bestå.

Argumenter for dette er blant annet:

- Den oppfyller alle kriteriene som fylkeskommunen har satt, og har meget gode søkertall (dobbelte så mange søkere som det er plass til ) og gjennomføringsgrad (100%)
- Alle elevene får tilbud om lærlingeplass i sitt nærmiljø, og næringslivet lokalt trenger alle elevene som utdannes ved denne linja

3. Antall studiesteder i Solør vgs kan reduseres til 2 (Flytte avdeling Sønsterud til Braskereidfoss, og påbygg til avdeling Flisa)

- Dette betinger at Fylkeskommunen satser på studiestedet Braskereidfoss, og legger til rette for at pendlerelevne kan på bopel. Det vil i så fall være fremtidsretta å bygge hybelhus på Braskereidfoss.
- Dette er et konstruktivt forslag for å redusere antall studiesteder, da redusere bygningsmasse, og på den måten mulig spare faste kostnader for fylkeskommunen